

Női télikabátok, ruhák óriási választékban P. Reich Erzsi cégnél, Főpostával szemben

A végzetes betegség

Gömbös Gyula betegsége nem új keletű. Vesebántalmak kínozták hosszú éveken keresztül. Vesekövei voltak és ezek elég gyakran idéztek elő rohamokat. A miniszterelnök fizikuma aránylag könnyen kiheverte ezeket a súlyos fájdalmakat. Talán ez is egyik oka volt annak, hogy nem fordított kellő gondot a betegségére. Mintegy két és fél évvel ezelőtt vált súlyosabbá az állapota. Rendkívül magas volt a vérnyomása és gyakrabban ismétlődtek a rohamok. Akkor a Herzog-klinikára vétette fel magát. A professzorok szigorú diétát írtak elő a számára. Látszólag javult a klinikai kezelés következtében az állapota.

Az idén, áprilisban

Rómába

utazott Mussolinihez. Erről az utjáról már súlyos betegen, összetörve érkezett haza.

Kétoldali vesegyulladás

Konstatálták az orvosok és Balatonfüredre küldték pihenni. Az állapota itt sem javult sokat. Nem vehette át munkakörét, orvosi tanácsra Füredről Királyszállásra ment, majd Téténybe. Többször tartottak kezelőorvosai konzíliumot, végül néhány héttel ezelőtt abban állapodtak meg, hogy kiküldik

a München melletti szanatóriumba,

ahol Schüttenheim tanár vette át a kezelését. Azóta egyre rosszabb és rosszabb hírek érkeztek állapotáról. Orvosai tudták, hogy

hetek óta mutatkoznak az uraemia tünetei.

gyakran görcsök léptek fel, de azért a miniszterelnök komolyan gondolt arra, hogy ezen a héten hazajön. Meg akart jelenni mint aktív miniszterelnök a kormányzónál.

Betegségét dr. Illyés professzor, egyik kezelőorvosa, a következőképpen határozta meg: — Vesegyulladásból származó rosszindulatú vesezsugorodás, amely a vese pusztulására vezetett és így uraemiát okozott.

Az utolsó éjszakát

teljes aléltságban töltötte, orvosai hiába kísérelték meg eszméletre téríteni. Éjfél után kezdődött az agónia. Gömbös Gyula minden halálküzdelem nélkül ment át az aléltságból a halálba. A halál pillanatában Schüttenheim professzoron kívül Gömbös Gyuláné és komornyikja, Nagy Sándor volt a halálos ágy mellett. A halott miniszterelnök szemét a professzor zárta le. A miniszterelnök felesége szólanul, megmerevedve állt halott férje mellett. Reszkető kézzel simította meg férje arcát. A komornyik zokogva borult le gazdája ágya mellé. Testét lepellet takarták le.

Amidőn Hóman Bálinttal együtt gyermekei megérkeztek a szanatóriumba, a család néhány percig magára maradt a halottal. Röviddel ezután Hóman Bálint és Sztranyavszky Sándor virágcsokrait hozták és a krizantémumokat, rózsákat és liliomokat a halotti lepelre helyezték. Fél 1 óra után hozták Gömbös Gyuláné virágait, hatalmas keresztet apró piros rózsákból kirakva.

A részvét

A kormányzó részvétlávira

Budapest, október 6. Horthy Miklós kormányzó Gömbös Gyula özvegyéhez a következő táviratot intézte:

„Mélyen megrendülve vettem a szomorú hírt férje haláláról. A megboldogult nehéz időkben lelkesedéssel állt a nemzet újjászülését szent ügyének szolgálatába és fáradhatatlan szervező tevékenységével vett részt a nemzeti hadsereg felépítésében. Fajának lelkes szeretetétől áthatva mindenkor az első között küzdött hazájának jobb jövőjéért. A kormány élén lankadást nem ismerve egésszé és élete árán is szolgálni kívánta nemzetének érdekeit. Mélyen átérzve a nagy veszteség súlyát és osztozva Nagyméltóságod mélységes bánatában, legteljesebb részvétemet fejezem ki. Horthy sk.”

Részvétüket fejezték ki Alfieri Dino olasz propagandügyi miniszter, a GyOSz, a budapesti jogászfizetség, a Pesti Izraelita Hitközség, az OMKE, Baross Szövetség, a budapesti török ügyvivő, a Kőszvárotti szereplő magyar válogatott csapat, Puky Endre, dr. Pálffy József szegedi polgármester, Erdélyi László dr., a szegedi egyetem rektora, Albrecht főherceg, Stockinger Frigyes osztrák kereskedelmi miniszter, vitéz dr. Imecs György főispán és felesége, Zimmár Ferenc főszekesztű, Sonyi Hugóné, a főparancsnok felesége.

Gömbös Gyula özvegyéhez még a következők küldtek részvétlávíratot: Austen Chamberlain, Beck lengyel külügyminiszter.

A külföld részvéte

HITLER ÉS GÖRING TAVIRATA

Berlin, október 6. Hitler a következő részvétlávíratot intézte Horthy Miklós kormányzóhoz:

„Engedje meg Főméltóságod, hogy úgy a magam, mint a német nép nevében részvétemet töltsöljam Gömbös Gyula miniszterelnök ur halála alkalmából. A megboldogultban Magyarország egyik legjobb és legeredményesebb fiát gyászoljam. Németország pedig őszinte jó barátját siratja.”

Hitler ugyanakkor részvétlávíratot intézett az elhunyt miniszterelnök özvegyéhez.

Göring, Németország miniszterelnöke a következő részvétlávíratot küldte a kormányzóknak: „E pillanatban jutott tudomásomra szeretett és őszintén tisztelt barátom, Gömbös Gyula számomra szinte felfoghatatlan halálhíre. Mélyen megren-

dülve osztozom Főméltóságod fájdalmában. Valamennyien tudjuk, hogy Magyarország elvesztette egyik legkiválóbb fiát, Németország pedig barátai legjobbjainak egyikét. Gömbös Gyula miniszterelnök emlékét örökké meg fogjuk őrizni.”

MUSSOLINI TAVIRATA

Mussolini az alábbi táviratot intézte Horthy Miklós kormányzóhoz:

„Az olasz kormány és olasz nép őszinte részvételt osztozik a baráti magyar nemzet gyászában miniszterelnökének, Gömbös tábornoknak váratlan és fájdalmas elvesztése felett. Őszinte rokonszenvvel emlékezik meg az olasz kormány, az olasz nép Gömbös tábornok fáradhatatlan tevékenységéről és a magyar-olasz kapcsolatok kifejtésére körül kifejtett tevékeny együttműködéséről. Felelevenitem ebben a pillanatban azokat a baráti kapcsolatokat, amelyeket Gömbös tábornokkal fenntartottam és akinek lángoló hazafiúi, valamint kiváló államférfiai tulajdonságait alkalmam volt értékelni. Kérem Főméltóságodat, fogadja legmélyebb részvétem nyilvánítását, Mussolini.”

Horthy Miklós kormányzó

a következő táviratot intézte Mussolinihez:

„Mélyen megindítottak szavai, amelyeket Excellenciád szíves volt hozzám intézni, hogy kifejezésre juttassa az olasz kormány és az olasz nép részvétét, a fájdalmas veszteség alkalmával, amelyet a magyar nemzet Gömbös tábornok elhunytával szenvedett. Köszönöm Excellenciádnak a barátságának ezt az újabb tanubizonyságát az elhunyt iránt, aki mindenkor bizonyítékát adta legőszintébb ragaszkodásának, mind Excellenciád személyéhez, mind a magyar nemzet és az olasz nemzet közötti szívélyes, bensőséges együttműködés eszméjéhez. Horthy.”

Ausztriában

megdöbbenést keltett a magyar kormányfő hirtelen halála. Gömböst nagyon jól ismerték Bécsben, ahol gyakori vendég volt és Dollfus-hoz őszinte, mély barátság fűzte. Miklas elnök és Schuschnigg kancellár a halálhír vétele után megleghangú részvétlávíratot küldtek az özvegyhez és a magyar kormányoknak. A részvétlávíratokban a két osztrák államférfi mély és őszinte részvétüket nyilvánították úgy a maguk, mint az osztrák nép nevében.

Rómában

a déli órákban terjedt el Gömbös halálának híre és mindenütt mély megdöbbenést keltett. Az olasz lapok különkiadásokat jelentettek meg és hosszú hasábkokon méltatták Gömbös munkáját. Berger-Waldenegg osztrák követ és Zernatto államtitkár délből megjelent a kvirináli magyar követségen és részvétüket fejezték ki. Colonna herceg budapesti olasz követ a déli órákban megjelent a magyar miniszterelnökségen és mélységes részvétét fejezte ki. József főherceg kedden délből hosszú levelet küldött Darányi miniszterelnökkelvettéhez és levelében a legbensőbb részvétet fejezte ki.

A szociáldemokraták részvéte

Budapest, október 6. Győrfi Imre országgyűlési képviselő és Mónus Illés, a szociáldemokrata párt főtitkára délután megjelent Ivády Bélánál, a Nep elnökénél és a szociáldemokrata párt nevében legmélyebb részvétüket fejezték ki. Bár a párt világnézetileg és politikailag más uton halad — mondották —, mint Gömbös, de mindenkor mély tisztelettel viseltetett Gömbös puritánsága és jó szándékával szemben.

A szociáldemokrata párt kedden ülést tartott. Elhatározták, hogy a miniszterelnök halála alkalmával részvétüket fejezik ki a kormánynak és a miniszterelnök özvegyének. Egyben elhatározták azt is, hogy Gömbös Gyula temetésén a képviselőházi csoport tagjai képviseltetik magukat.

Gömbös Gyula élete, pályája

Gömbös Gyula 50 éves volt, halálával egy nagy karriert befutott politikus szállott a sírba. Elérte a legmagasabb közjogi állást és megkapta a legnagyobb katonatiszti rangot, tulajdonosa volt többek között a Magyar Érdemrend nagykeresztjének és a legmagasabb olasz, lengyel, osztrák kitüntetésnek, megkapta a pápai Pius-rendet is.

Tolnamegyében, Murga községben született, az ottani evangélikus tanítónak legidősebb fia volt. Tanulmányait a soproni liceumban folytatta, később a pécsi hadapródiskolába került. A világháború kitörésekor, mint a hadiiskola második évfolyamának hallgatóját

a zágrábi hadtest

vezérkari osztályához helyezték. 1914-ben szerzte meg első kitüntetését. A világháború összeomlásakor a zágrábi magyar misszióban, mint katonai attasé működött, később Nagykanizsára vezényelték, ekkor nyugdíjba vonult és 1919-ben

a MOVE elnöke

lett. A Böhm-rezsim internálni akarta, Bécsbe emigrált és összeköttetésben állott a Bethlen-féle ellenforradalmi komitéval. Bécsből Szerbián keresztül Szegedre utazott és itt

hadügyi államtitkár lett a Károlyi Gyula-kormányban.

Ebben a minőségében dolgozott a nemzeti hadsereg szervezésén. Itt kezdődött az a meleg barátság, amely Horthy Miklós kormányzóhoz fűzte. A kommunizmus után, ismét, mint vezérkari százados teljesített szolgálatot. 1920-ban a törökszentmiklósi kerület egyhangú választással delegálta a nemzetgyűlésbe.

A parlamentben

később, mint lelkes szabadkirálypárti tünt fel, ezért a gróf Andrássy Gyula vezetése alatt álló Keresztény Nemzeti Egyesülés pártja megakadályozta, hogy az 1921-ben megalakult Bethlen-kormányban belügyi államtitkár legyen. Amikor

IV. Károly

másodszor is vissza akart térni Magyarországra. Gömbös, mint a kormány politikai megbízottja egyetemi hallgatókból és katonai különítményekből megszervezte a budaörsi ellenállást és ezzel magára vette a legitimisták haragját. Gömbös Gyula később részt vett az egységes kormányzópart alakításában és 1921. november 30-án hűséget fogadott a Bethlen-kormánynak. Az egységes pártnak ügyvezető-al-

Jön! CHAPLIN Jön!